

การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพมีลักษณะก้าวหน้าและทันสมัย

นางรจนา ศรีตั้งวรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพคฤหกิจผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
โดย นางรจนา ศรีสังวรรณ

ได้รับอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.มงคล หวังสถิตย์วงศ์)

18 มีนาคม 2554

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.สาธิต พุทธิชัยยงค์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัลลภ พิริยะสุวรรณค์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณมน จีรังสุวรรณ)

กรรมการ

(นายสุรพล เศวตเศรณี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย จันทร์สุวรรณ)

การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพภาคอุตสาหกรรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

นางรจนา ศรีสังวรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ชื่อ : นางรจนา ศรีสังวรรณ
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพนักคอมพิวเตอร์ผ่าน
 เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต
 สาขาวิชา : เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัลลภ พิริยะสุวรรณต์
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณมน จีรังสุวรรณ
 ปีการศึกษา : 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพนักคอมพิวเตอร์ผ่านเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตและศึกษาผลการใช้รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพนักคอมพิวเตอร์ผ่านเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตจากผลสัมฤทธิ์ และความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะวิจัยและพัฒนา ได้พัฒนารูปแบบขึ้นโดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ ผ่านการประเมินและรับรองจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วสร้างเว็บไซต์การฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มาลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพนักคอมพิวเตอร์ทั่วไป (ภาษาต่างประเทศ) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ประจำปี พ.ศ. 2553 โดยมีคุณสมบัติตามที่สำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ กรมการท่องเที่ยว กำหนด จำนวน 15 คน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ (1) รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพนักคอมพิวเตอร์ผ่านเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. การวิเคราะห์ 2. การออกแบบ 3. การพัฒนา 4. การส่งผ่าน 5. การประเมิน ซึ่งมีการฝึกอบรมเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1. ภาควิชาความรู้ภาษาต่างประเทศ อบรมและฝึกปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน 2. ภาคการศึกษานอกสถานที่ อบรมและฝึกปฏิบัติในสถานที่จริง 3. ภาคความรู้ทางวิชาการ แบ่งเป็นวิชาความรู้พื้นฐาน และวิชาความรู้เฉพาะอาชีพ อบรมผ่านเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตโดยในงานวิจัยนี้มีขอบข่ายเฉพาะรายวิชานาฏศิลป์และดนตรีไทย และเมื่อผ่านการอบรมทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว ต้องประเมินผลรวมในชั้นเรียน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ทำการประเมินและรับรองรูปแบบว่ามีความเหมาะสม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 ส่วนเว็บไซต์การฝึกอบรมวิชาชีพนักคอมพิวเตอร์ผ่านเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 93.34/95.00 เป็นไปตามเกณฑ์ (2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพนักคอมพิวเตอร์ผ่านเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมด้วยรูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพนักคอมพิวเตอร์ผ่านเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 269 หน้า)

คำสำคัญ : รูปแบบการฝึกอบรมผ่านเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต มัคคุเทศก์ ประสิทธิภาพของการฝึกอบรม ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรม หลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไป (ภาษาต่างประเทศ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

242427

Name : Mrs.Rochana Srisungvorn
Thesis Title : A Development of Internet-based Training Model for Tourist Guide
Major Field : Technical Education Technology
King Mongkut's University of Technology North Bangkok
Thesis Advisor : Assistant Professor Dr.Pallop Piriyasurawong
Co-Advisor : Assistant Professor Dr.Namon Jeerangsuwan
Academic Year : 2010

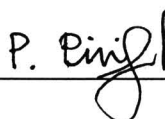
Abstract

The purposes of this study were to develop a training Model for Tourist Guide on the Internet and to investigate the usage results taking into account trainees' achievement and satisfaction. The study was a research and development type. The methodology included analysis, synthesis, construction of the model assessed and certified by experts, and a construction of a training website. The subjects of the study were 15 people who were registered for training in General Tour Guide Profession Course (Foreign Language) at Rajamangala University of Technology Bangkok, year 2010. The subjects were to have the qualification as set by the Bureau of Tourism and Guide Registration, Department of Tourism.

According to the study, the constructed model consisted of five major elements which were analysis, design, development, transfer, and assessment each of which was made up of some minor elements. The training was managed in three stages; foreign language training both inside and outside class, apprenticeship in real situations, and general and occupation academic training via the Internet. Only Dramatic Art and Thai Classical Music were trained via the Internet. Class assessment was undertaken after finishing those three stage training. According to the experts, the constructed model was appropriate. Its congruency index was 0.80 while the efficiency of the constructed training package via the Internet was 93.34/95.00 which was in accordance with the criteria. With respect to the results of the training, it was found that the trainees' achievement after being trained with the package was higher than that of the pre-training at the statistical significance level of .01. The subjects were also satisfied with the training with the constructed model for tour guide profession course on the Internet at a high level.

(Total 269 pages)

Keywords : Training Model on the Internet, Tourist Guide, Training Efficiency, Training Achievement, General Tour Guide Course (Foreign Language)

P. Binj

Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัลลภ พิริยะสุวรรณค์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณมน จีรังสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีคุณค่าอย่างดียิ่งต่องานวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สาธิต พุทธชัยยงค์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คุณสุรพล เศวตเศรณี ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย จันทรสุวรรณ ศิลปินแห่งชาติ คณบดีคณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร เป็นกรรมการ การสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริอนงค์ แสงศรี คณบดีคณะศิลปศาสตร์ คณาจารย์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว และคณะกรรมการดำเนินการอบรมมัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ) รุ่นที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่อย่างดียิ่งในการทดลองใช้รูปแบบ และ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้วิจัย และขอขอบคุณ คุณวัชรพล พิมลไทย ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านการสร้างเว็บไซต์เป็นอย่างดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ หม่อมราชวงศ์สรินรัตน์ ศรีสังวรรณ มารดาและ คุณพ่อสุทิน ศรีสังวรรณ บิดา (ถึงแก่กรรม) ที่เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ขอขอบคุณ คุณเอื้องพร อมรหิรัญ และคุณสายพิน ไตรเมฆ ขอขอบคุณญาติพี่น้องทุกคนและบุตร รวมถึงเพื่อนร่วมงาน และเพื่อน ๆ พี่น้อง ชาวเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ซึ่งคอยให้การสนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

รจนา ศรีสังวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่.1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ประโยชน์ของผลการวิจัย	7
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	7
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
1.6 สมมติฐานการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 การฝึกอบรม	11
2.2 การฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	14
2.3 รูปแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บ	21
2.4 ทฤษฎีการเรียนรู้	25
2.5 วิชาชีพมัคคุเทศก์	36
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	57
3.1 การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	57
3.2 การดำเนินการวิจัย	58
3.3 การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	88
บทที่ 4 ผลของการวิจัย	91
4.1 การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	91
4.2 การพัฒนาเว็บไซต์และแบบสอบถามความพึงพอใจ	100
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
5.1 สรุปผลการวิจัย	105
5.2 อภิปรายผล	106
5.3 ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	115

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ก	121
รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามรูปแบบการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	122
รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบและเว็บไซต์การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	123
รายนามผู้เชี่ยวชาญ การประเมินเพื่อการรับรองรูปแบบการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	124
รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินเนื้อหาการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	125
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ	126
ภาคผนวก ข	131
แบบประเมินความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพนมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	132
แบบประเมินความเหมาะสมในการนำไปใช้ของรูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพนมัคคุเทศก์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	139
แบบประเมินเนื้อหาการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	
รายวิชานาฏศิลป์และดนตรีไทย	142
แบบประเมินเว็บไซต์การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ) ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิชานาฏศิลป์และดนตรีไทย	145
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรม	147
แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรม	150
แบบสอบถามความพึงพอใจการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิชานาฏศิลป์และดนตรีไทย	154
แบบประเมินเพื่อการรับรองรูปแบบการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	156
ภาคผนวก ค	159
โครงร่างรูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพนมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	160
ภาคผนวก ง	165
ตัวอย่างภาพเว็บไซต์ฝึกอบรมวิชาชีพนมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	166
ภาคผนวก จ	171
หลักสูตรการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ทั่วไป (ไทย) และมัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ) หลักสูตรปรับปรุงใหม่ (พ.ศ. 2551) สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	172
ประวัติผู้วิจัย	269

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1-1	เปรียบเทียบค่าประมาณการท่องเที่ยวของแผนแม่บทอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2544 – 2553)	5
2-1	เปรียบเทียบการฝึกอบรมแบบเดิม (Traditional Training) กับการฝึกอบรมออนไลน์ (Web-based Training)	19
4-1	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความครอบคลุมขององค์ประกอบของรูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพภาค ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	94
4-2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพภาค ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	95
4-3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสอดคล้องขององค์ประกอบของรูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพภาค ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	97
4-4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพภาคผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำแนกตามด้านการวิเคราะห์ (Analysis)	98
4-5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพภาคผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำแนกตาม การออกแบบ (Design)	98
4-6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพภาคผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำแนกตาม ด้านการพัฒนาและการสร้าง (Development)	99
4-7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพภาคผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำแนกตาม ด้านการประเมินรูปแบบ (Test Alpha Software)	100
4-8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงสร้างเว็บไซต์และเว็บเพจสำหรับ การฝึกอบรมวิชาชีพภาค ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รายวิชานาฏศิลป์และดนตรีไทย	100
4-9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คະแนนความพึงพอใจของผู้เข้ารับ การฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมภาคผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3-1 รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	62
3-2 แผนภูมิการฝึกอบรมวิชาชีพมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิชานาฏศิลป์และดนตรีไทย	66
3-3 รายละเอียดขั้นตอนการวิเคราะห์ของรูปแบบการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ทั่วไป ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	68
3-4 รายละเอียดขั้นตอนการออกแบบของรูปแบบการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	71
3-5 รายละเอียดขั้นตอนการสร้างรูปแบบการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	74
3-6 รายละเอียดขั้นตอนการส่งผ่านของรูปแบบการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	75
3-7 รายละเอียดขั้นตอนการประเมินรูปแบบการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	75
3-8 โครงสร้างเว็บไซต์การฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	76
4-1 รูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพมัคคุเทศก์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น	91
ง-1 ภาพแสดงหน้าแรกของเว็บไซต์	166
ง-2 หน้าแสดงสำหรับการเข้าสู่การเรียนรู้	166
ง-3 หน้าแสดงโครงสร้างหัวข้อ	167
ง-4 หน้าแสดงรายวิชา	167
ง-5 หน้าแสดงห้องสนทนา	168
ง-6 หน้าแสดงหัวข้อเนื้อหาวิชานาฏศิลป์ไทย	168
ง-7 หน้าแสดงการรายงานผลการใช้งาน	169
ง-8 หน้าแสดงการรายงานผลการสอบ	169